

Spolupráce pokračuje...

... spolky jsou dva, turisté jedni!

Těmito slovy zakončil Honza Sládek svůj příspěvek v roce 2010 do sborníku k 90 letům vzniku Vašeho spolku – PTTS „Beskid Śląski“. Uběhlo 10 let. Bylo to desetiletí velmi milé a pohodové spolupráce, takže si dovolím dvě malá ohlédnutí za akcemi, kde jste byli společně s námi přímými aktéry a účastníky turistických svátků.

První se týká mezinárodní turistické spolupráce:

Klub českých turistů kromě tradičních aktivit (značení turistických tras, organizace turistických akcí, správa turistických chat a vydávání map a časopisu Turista) spolupracuje se zahraničními turistickými kluby, a to jak bilaterálně, tak v rámci mezinárodních turistických organizací. Nejvíce rozvinutá je spolupráce s Klubem slovenských turistů, kdy se členové jednoho klubu pravidelně zúčastňují akcí klubu druhého a naopak. Vyvrcholením jsou pak společné letní a zimní turistické srazy, v případě zimních srazů bývá do spolupráce zapojen také polský PTTK (Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze). Nově se v posledních letech rozvíjí spolupráce mezi turistickými kluby ze zemí Visegrádské 4. Příkladem je loňský (2019), v pořadí už třetí mezinárodní letní turistický sraz v maďarském městě Kismaros nedaleko Visegrádu.

Velmi významná je naše činnost v rámci EWV (Europäische Wandervereinigung) - Evropské asociace turistických klubů, která byla založena v roce 1969, nyní sdružuje 63 klubů ze 34 evropských států. V počátku své existence si stanovila za úkol vyznačení a udržování 11 dálkových pěších tras napříč Evropou a dále poznání a ochranu přírody, poznání evropské historie, památek, zachování práva na volný vstup do přírody i organizaci celoevropských akcí. V současné době prostřednictvím členských klubů udržuje a dále rozvíjí 12 dálkových pěších tras a pěší turisté mohou získat certifikát, pokud ujdou příslušný počet kilometrů na těchto E-trasách. Od roku 2011 EWV usiluje o zkvalitňování pěších tras formou certifikace těchto tras podle pravidel Leading quality trails – best of Europe. Tyto trasy musí splňovat přísná kritéria, co se týče pohodlí, bezpečnosti, značení, atraktivity a dostupnosti turistických služeb. Aktuálně má certifikát 15 dálkových tras převážně v západní Evropě. V ČR o získání certifikátu usiluje Stezka podél Lužnice a Hřebenovka v Karlovarském a Ústeckém kraji. Naše KČT, oblast Moravskoslezská připravuje certifikovanou trasu na průchod krajem od nejvyšší hory Hrubého Jeseníku Pradědu po Trojmezí na Hřčavě, snad se to v brzké době podaří...

EWV dále v pětiletých cyklech organizuje mezinárodní setkávání turistů Eurorando. První ročník se konal v roce 2001 ve francouzském Štrasburku (u nás bylo zahájeno na Bumbálce). V roce 2006 organizoval Eurorando Klub českých turistů v Českých Budějovicích s účastí přes 4 tisíce zahraničních turistů. V roce 2011 se Eurorando konalo ve španělské Andalusii a v roce 2016 ve švédském regionu Skåne. Nejbližší Eurorando se uskuteční v roce 2021 v rumunském Sibiu (podrobnosti jsou na webu: <http://www.era-ewv-ferp.com/frontpage/>). A právě akce Eurorando 2011 v Bukovci a v roce 2015 na Trojmezí patřily k velmi zdařilým akcím, jichž jste se aktivně zúčastnili. Obou setkání se zúčastnila tehdejší prezidentka EWV paní Lis Nielsen z Dánska. Pár fotografií a dokumentů přikládám.

Druhé ohlédnutí se týká historie beskydské turistiky a Honzy Sládka:

Mgr. Jan Sládek, váš i náš Honza Sládek (1945 – 2020), s nadšením připravoval turistické akce z cyklu „Historie beskydské turistiky“, jehož byl autorem. Byl nadšeným badatelem a dokumentátorem historie turistiky v Moravskoslezském kraji, ale především ve Slezských a Moravskoslezských Beskydech. Od roku 1997 vlastně do posledních chvil pracoval v sekci historie, vytvořil oblastní síň

slávy a od roku 2013 byl předsedou celostátní Rady síně slávy české turistiky. Jeho badatelská činnost při pátrání po kořenech moravskoslezské turistiky, ale především beskydské, byla jedinečná. Spolupracoval s Muzeem Těšínska, kde byl též členem jeho Klubu přátel, s Muzeem Beskyd, Muzeem Novojičínska i Slezským zemským muzeem v Opavě; jeho články z historie turistiky jsou v několika knižních publikacích, spoluorganizoval řadu výstav o historii turistiky.

V roce 2000, kdy jeho odbor KČT Horní Datyně uspořádal zájezd do Slovinska na oslavu 100 let chaty Češka koča, byl v jeho činnosti přelomový. Už v roce 2001 uspořádala sekce historie, kterou řídil, připomínku 80 let chaty Prašivá. Akce byla velmi vydařená a od té doby byla pro turisty a návštěvníky Beskyd pořádána setkání na mnoha beskydských místech historicky zajímavých. Z jeho podnětů vznikly a byly odhaleny pamětní desky činovníků klubu, kteří se zasloužili o výstavbu turistických chat, o rozvoj značení, o řízení turistiky, o mládež a podobně. Po některých činovnících KČT či KČST byly pojmenovány též turistické trasy, např. cesta na slavnou haldu Ema ve Slezské Ostravě nese jméno Adolfa Podroužka, který se zasloužil o výstavbu chaty na Ondřejníku a byl nadšeným propagátorem turistiky i lyžování v Beskydech, nebo cesta Bohumila Pátera z Hradce nad Moravicí do Fulneku, který se významně zasloužil o výstavbu Masarykovy chaty na Beskydě na moravsko-slovenské hranici nedaleko Bumbálky...

Podívejme se na jeho dvacetiletou práci, připomínající historii naší společné beskydské turistiky:

Oslavy beskydských turistických jubileí (chat, akcí, osobností) – stručný přehled

1. „Desetileté kolečko“ 2000 – 2010

Rok 2000 – oslava 100 let chaty Češka koča – 1900 – Alpy, Slovinsko, obec Jezersko; vysazení „Lípy slovinsko-českého přátelství“ v centru Jezerska.

Rok 2001 – 80 let chaty KČT Frýdek na Prašivé – 1921 – Vyšní Lhoty.

Rok 2002 – účast moravskoslezských turistů na otevření obnovené Jiráskovy chaty na Dobrošově nedaleko východočeského Náchoda.

Rok 2003 – 3. krajský sraz turistů na Hukvaldech – výstava k 115 letům KČT v rodném domě Leoše Janáčka; účast na odhalení pamětní desky Jiřímu Stanislavu Guth-Jarkovskému na Jiráskově chatě na Dobrošově.

Rok 2004 – 100 let chaty a turistiky na Velké Čantoryji – 1904 – Nýdek; 80 let chaty KČST Slezská Ostrava na Ropičce – 1924 – Morávka, Řeka, Komorní Lhotka; odhalení nového symbolického základního kamene Bezručovy chaty na Lysé hoře.

Rok 2005 – 70 let chaty KČT Třinec na Ostrém – 1935 – Košařiska; uvedení Vojtěcha Menšíka do Síně slávy české turistiky.

Rok 2006 – 70 let Gřundělovy chaty na Kotaři – 1936 – Morávka, Komorní Lhotka; 75 let Kolářovy chaty na Slavíči – 1931 – Morávka, Horní Lomná.

Rok 2007 – 100 let chaty KČST Moravská Ostrava na Ondřejníku – 1907 – Frýdlant n. O.; odhalení pamětní desky na Slezskoostravském hradě a uvedení Adolfa Podroužka do Síně slávy české turistiky; 120 let turistiky na chatě Švarná Hanka – 1887 – Staré Harmy – Gruň, otevření vyhlídkového altánu u chaty.

Rok 2008 – Lysá hora, 50. ročník Bezručova výplazu; uvedení Roberta Srkala do Síně slávy české turistiky (pamětní deska pod vrcholem Lysé hory); výstava k 120 letům KČT - Beskydská turistika,

Muzeum Těšínska v Jablunkově při příležitosti konání V. Mezinárodního zimního srazu turistů; 80 let chaty KČT Skalka – 1928 – Mosty u Jablunkova.

Rok 2009 – Jubilea štramberských útulen (U Mědíneků = Jaroňkova, Rašínova = Dr. Hrstky); uvedení Adolfa Hrstky do Síně slávy české turistiky (pamětní deska na Trúbě a náhrobku); 80 let chaty PTTs na Kozubové – 1929 – Milíkov, odhalení pamětní desky Władysława Wójcikovi (zakladatel a první předseda PTTs „Beskid Śląski“) na chatě Kozubová; setkání pamětníků k 110 letům původní chaty na Slaviči – Hadaščkova útulna.

Rok 2010 – 110 let turistiky a chat – Beskydy – Bílý Kříž (Beskidenheim, Josefínka, Daněk, Bílý Kříž, Baron = Kysuca); 110 let chaty Češka koča – zájezd na oslavu ve Slovinsku / Jezersko; uvedení Petra Bezruče (Vladimíra Vaška) do Síně slávy české turistiky (pamětní desky, pomníky na mnoha místech v ČR).

2. „Desetileté kolečko“ 2011 – 2020

Rok 2011 – 90 let turistické chaty na Prašivé – 1921 – Vyšní Lhoty, 100 let odboru KČT Frýdek, uvedení Jana Valečka do Síně slávy české turistiky a odhalení pamětní desky na chatě Prašivá, uvedení odboru KČT Frýdek-Místek do Síně slávy české turistiky, zasazení „Lípy česko-slovinského přátelství“ u chaty na Prašivé.

Rok 2012 – 80 let turistické chaty KČST Karviná na Gírové – 1932, uvedení Leopolda Dorazila do Síně slávy české turistiky a odhalení pamětní desky na chatě Gírová; 50 let chaty TJ Horní Datyně na Morávce a odhalení pamětní desky na chatě.

Rok 2013 – 90 let položení základního kamene chaty KČST Orlová na Velkém Polomu (pozdější chata Tetřev); uvedení Bohumila Kučery do Síně slávy české turistiky a odhalení pamětní desky na stávající Kamenné chatě.

Rok 2014 – 90 let Masarykovy chaty KČST Moravská Ostrava na Beskydě, vztyčení sloupu slovensko-české vzájemnosti na místě původní chaty; uvedení Bohumila Patera do Síně slávy české turistiky a odhalení pamětní desky na chatě; pojmenování modře značené trasy Hradec nad Moravicí – Fulnek cestou Bohumila Patera, v Lukavci informační panel; 130 let Pohorské jednoty Radhošť, chata Šumná, uvedení Eduarda Parmy (PJR – Pohorská jednota Radhošť) do Síně slávy české turistiky; uvedení turistického spolku PJR do Síně slávy české turistiky.

Rok 2015 – 120 let chaty na Javorovém/Třinec, uvedení Theo Hepnera do Síně slávy české turistiky (chata Ostrý 80 let) a pamětní deska; 90 let chaty KČST Mlynčarka na Velkej Rači – Slovensko – zájezd/návštěva; 120 let chaty KČT na Macošě v Moravském krasu – zájezd/návštěva; Lysá hora – slavnostní otevření nové Bezručovy chaty KČT na Lysé hoře a 80 let původní chaty KČST, 120 let Slezského domu (Albrechtschutzhaus); původní základní kámen Bezručovy chaty z roku 1933 je uložen v základech nové chaty a pamětní deska.

Rok 2016 – Zapomenuté chaty Slezských Beskyd – Halamova chata, Lomosíková chata, chata Loučka – oslava u chaty Filipka; 80. narozeniny Ing. Jana Havelky (čestného předsedy KČT a AETK – Asociace evropských turistických klubů (též EWV)); 80 let chaty na Kotaři, Morávka + znovuinstalace pamětní desky značkaře Jindřicha Brankytla; 50. ročník zimního táboření Klondyke (KČT Horní Datyně) na Kalužném (Smrk, Travný, Ropice, Slavič, Kalužný); u Kolářovy chaty na Slaviči odhalen pomník zemřelých chatařů: Jan Kolář, Jan Martynek, vnuk; uvedení pátera Jana Evangelisty Ježíška (Horní Domaslavice) do Síně slávy české turistiky.

Rok 2017 – 110 let chaty na Ondřejníku, uvedení Vojtěcha Houdka do Síně slávy české turistiky.

Rok 2018 – Zimní sraz TOM – 50. ročník, srub Baníku Ostrava na Ostravici; 90 let chaty na Vsackém Cábě – Vsetínské vrchy; uvedení do Síně slávy české turistiky rodiny Kubáňovy – Martiňák – Čeladná – Horní Bečva, 100 let republiky / 130 let KČT – turistika na Martiňáku; uvedení odboru KČT Moravská Ostrava (dnes KČT, odbor Baník Ostrava) do Síně slávy české turistiky; 60. ročník Bezručova výplazu na Lysou horu; 90 let chaty KČT Skalka – Mosty u Jablunkova.

Rok 2019 – 50. zimní sraz a 12. krajský sraz turistů, chalupa Skurečená – Čeladná (KČT, odbor Nový Jičín); 95 let chaty Ropička, odhalení pamětní desky s veršem P. Bezruče při první návštěvě chaty (sekce historie a KČT Horní Datyně); 70. ročník – sraz TOM, údolí Seziny – Zbyslavice (TOM BVÚ Ostrava); 120 let turistiky Slavíč – Hadaščok a Kolářova chata.

Rok 2020 – (Honzova vize z roku 2019) – 120 let chaty Češka koča, Slovinské Alpy, Jezersko, autobusový zájezd (bylo přesunuto na rok 2021 z důvodu pandemie); ukončení dvacetileté akce „Oslavy jubileí beskydské turistiky“ – hřeben Gruně, chaty: Charbulák, Švarná Hanka, Bílý kříž, Daněk, Sulov, Kysuca – sekce historie a KČT Horní Datyně.

Rád bych zde ještě napsal Honzův odkaz nové generaci turistů (z roku 2019) – cituji:

„Oslavy turistických jubileí jsme naučili pořádat odbory KČT, majitele, nájemce chat, chataře... Pochopili! Tradice je třeba udržovat. Další pokračování oslav svěřujeme do jejich rukou. Přes některé zamračené pohledy („Neslavte, vždyť to padá!“), jsme úspěšně upozornili na stav historických turistických chat. Změnily se poměry, ale ať to je kdokoli, pokud renovoval chatu, která slouží i turistům, zasluhuje uznání. Jsou to mnohé! Např.: Skalka, Prašivá, Ropička, v současnosti Slavíč, Martiňák, nový areál na Ondřejníku, Sulov, Masarykova chata, Filipka... A hlavní investiční akce minulých let – Bezručova chata KČT na Lysé hoře. Nová generace turistů ať hledá nové způsoby, jak podněcovat budování zázemí KČT a turistů vůbec. Bohatá historie těchto dějů a příznivců turistiky, spolu s místními občany přinese ovoce. Vztah beskydských turistů a okolí je silný a nosný. Hodně úspěchů!“

Těšíme se další setkávání s Vámi turisty, členy Vašeho PTTS, neboť přátelství je třeba hýčkat, zvláště v této složité době!

Ing. Břetislav Boháč, místopředseda KČT, oblast Moravskoslezská, předseda sekce historie, říjen 2020